

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Kong Knud den Helliges Levnet (af Knytlinge-Sage)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 151. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1816_297_7-txt-shoot-idm681.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Om Danmark at tale, da er det et temmelig vidtløftigt Rige, men ligger meget adspredt, og Jylland som gaaer længst i Sønder, er det største Landskab i Riget. Der, nede i Hedebye, ligger det første danske Bispedømme, med halvjerde hundrede Kirker, og med 130 Skibe at udrede til Kongens Tjeneste. Derefter kommer Ribe-Stift som har 324 Kirker og udstyrer sex Snese Orlogsskibe, og saa kommer Aars med sin Bispestol, med 210 Kirker og halvfemsindstyve Skibe. Den fjerde Bispestol er i Viborg, og det Stift med sine halvtrediehundrede Kirker, maae udrede hundrede Skibe. Her paa Lav i Jylland løber den store og navnkundige Limfjord fra Nør i Sønder og skilles i Nordvest fra Havet ved en smal Øre som har faaet Navn efter Kong Harald Sigurdson, der lod sine Skibe trække derover for at undslippe Svend Ulvsen, og kaldes derfor Haralds-Øre ^{*}Harboe-Øre., som man kan læse i samme Kong Haralds Krønike. Østen ^{*}Saavel i Text som Oversættelse staaer: *vestenfor* men i slige Ting maae man vel troe sine egne Øine bedre end nogen Pen. og Nordost for Limfjorden ligger det femte danske Bispedømme som kaldes Vendsyssel og har Hjøring til Hovedstad, bestaaer af halvandethundrede Kirkesogne, og udreder halvtredssindstyve Skibe. Hele Vester-Kysten fra Vendsyssel af og lige ned til Ribe, er hvad man kalder Jyllands Side, men der hvor Skilsmissen er mellem Fyen og Jylland, kalder man det Medelfar-Sund: I Fyen er den sjette danske Bispestoel, og det i en Bye hedder Odense, og i samme Landskab findes 300 Kirker og udredes et hundrede Skibe. Fra Fyen kommer man over Beltesund til Siælland, og der, i Roeskilde, er den syvende danske Bispestoel, og i det Landskab er 411 Kirker, samt 120 Sølæg¹⁵³der. Oppe ved Nordsiælland gaaer Øresund og skiller det fra Skaane og Halland, og i Skaane er den ottende danske Bispestoel, nemlig Erke-Stolen i Lund, som er den ypperste i Dannemarks Rige, og har under sig et Stift med halvjerdehundrede Kirker, som udreder halvandethundrede Skibe i Ledingsfærd. Foruden disse Landskaber ligge mellem Jylland og Skaane mange mærkelige Ølande, som vi ikke har nævnet, saasom: Samsøe der hører til Aars, og Lessøe der ligger under Viborg-Stift, fremdeles de fem Øer vestenfor Fyen, hvoraf Als hører under Hedebye, Laaland, Ærøe, Thorslund og Langeland under Fyen ^{*}Dette anseer den latinske Oversætter for at være Meningen, og efter nøie Overlæg troer jeg og det maae saa være. Ellers kunde man ogsaa tænke at Thors-Lund skulde læses: Thors, Ilund, som hos Lyskander er Navnet paa hvad Pontoppidan kalder Ilumøe., og endelig Møen og Falster som høre under Siølands Stift. Bornholm ligger østerud til Søs fra Skaane, ligger til Erkestolen i Lund, og er et stort Landskab med tolv Kongsgaarde og fjorten Kirker. Disse vidtløftige og folkerige Lande udgjorde i gamle Dage mange Kongeriger; men beherskes nu tilhobe af Danner-Kongen alene.